

Εισηγητική Έκθεση για το Σχέδιο Νόμου με τίτλο:

«Δασικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις»

1. Οι δασικοί συνεταιρισμοί υπάγονταν ανέκαθεν στους εκάστοτε ισχύοντες νόμους για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς.

Ωστόσο οι δασικοί συνεταιρισμοί, οι οποίοι είναι συνεταιρισμοί εργασίας – ειδικού σκοπού, με αντικείμενο την εκτέλεση δασικών εργασιών σε δημόσια δάση καθώς και σε μη δημόσια (κοινοτικά, μοναστηριακά κλπ.), η δασοπολιτική επιτήρηση των οποίων ασκείται από το Κράτος, διαφέρουν από τους αγροτικούς συνεταιρισμούς, οι οποίοι είναι συνεταιρισμοί αγροτών ιδιοκτητών - παραγωγών. Τα μέλη των συνεταιρισμών είναι δασεργάτες ασφαλισμένοι στο ΙΚΑ, στην κατηγορία των βαρέων επαγγελματιών και ισχύει για αυτούς ο “Κανονισμός Ασφαλίσεως Δασεργατών” (Η 43810/1218/5.6.1967 Απόφαση Υπουργού Εργασίας, ΦΕΚ: Β' 399).

Από την ποιότητα της παρεχόμενης εργασίας των δασικών συνεταιρισμών εργασίας εξαρτάται σε καίριο βαθμό η αειφορική διαχείριση των δασών καθώς και η ποιότητα των παραγόμενων πρωτογενών προϊόντων. Επιπλέον, μέσω αυτών εξασφαλίζεται πρόσθετο εισόδημα και απασχόληση στους ορεινούς παραδασόβιους πληθυσμούς.

Ως εκ τούτου τα θέματα της οργάνωσης και λειτουργίας των δασικών συνεταιρισμών εργασίας χρήζουν ειδικής ρύθμισης. Ωστόσο, οι σχετικοί νόμοι περί αγροτικών συνεταιρισμών (Ν. 921/1979, Ν. 1541/1985, Ν. 2169/1993, Ν. 2810/2000) ήταν μονομερώς προσανατολισμένοι στη διευθέτηση των υποθέσεων του συνεργατισμού στον αγροτικό τομέα παραγωγής και όπως είναι φυσικό δεν ρύθμιζαν επαρκώς τις ιδιαιτερότητες του δασικού τομέα.

2. Η εφαρμογή του Ν. 2810/2000 για τις «Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις» (ΦΕΚ 61 Α) είχε ως συνέπεια την πρόκληση περαιτέρω σοβαρών προβλημάτων στην οργάνωση, λειτουργία και απόδοση των δασικών συνεταιρισμών εργασίας, τα κυριότερα εκ των οποίων είναι τα εξής:

A. Η υπαγωγή των δασικών συνεταιρισμών στη ρύθμιση του άρθρου 3 του Ν. 2810/2000, σύμφωνα με την οποία για την σύσταση αγροτικού συνεταιρισμού απαιτούνται τουλάχιστον επτά (7) πρόσωπα (σε αντίθεση με τους προηγούμενους νόμους 2169/1993 και 1541/85 που προέβλεπαν ως ελάχιστο απαιτούμενο αριθμό μελών για τη σύσταση συνεταιρισμού τα 20 και τα 50 μέλη αντιστοίχως), είχε ως συνέπεια τον κατακερματισμό των δασικών συνεταιρισμών σε ολιγομελείς ενώσεις ατόμων.

B. Ο μη καθορισμός στο άρθρο 5 του Ν. 2810/2000 σαφών, ειδικών προϋποθέσεων για την εγγραφή μελών στους δασικούς συνεταιρισμούς εργασίας είχε ως αποτέλεσμα να εγγράφονται σε αυτούς ως μέλη άτομα άσχετα με το επάγγελμα του δασεργάτη. Για παράδειγμα υπάρχει δασικός συνεταιρισμός με 50 μέλη και μόνο 6 από αυτά εκτελούν δασικές εργασίες. Το γεγονός αυτό επιδρά αρνητικά στην καλή λειτουργία και απόδοση των δασικών συνεταιρισμών εργασίας ως και στην ορθή διαχείριση των δασικών οικοσυστημάτων.

Ο συνδυασμός αυτών των δύο διατάξεων ουσιαστικά επέφερε την πλήρη αποδιοργάνωση των δασικών συνεταιρισμών εργασίας. Εκτός από κάποιες φωτεινές εξαιρέσεις συνεταιρισμών που κατάφεραν να διατηρηθούν και να αυξήσουν τα ενεργά τους μέλη, οι υπόλοιποι:

A. υποδιαίρονται συνεχώς μέχρι τα μέλη τους να μειωθούν σε επτά (7). Και οι επτά, δεν είναι πραγματικοί δασεργάτες, αλλά μέλη της ίδιας συνήθως οικογένειας, που εγγράφονται ως ιδρυτικά μέλη, προκειμένου να εξασφαλιστεί η έγκριση του καταστατικού από το αρμόδιο δικαστήριο. Σε αυτούς τους «οικογενειακούς» συνεταιρισμούς ένα, δύο, ή τρία πρόσωπα στην καλύτερη περίπτωση, είναι δασεργάτες.

B. εγγράφουν ως μέλη σωρηδόν πρόσωπα άσχετα με το επάγγελμα του δασεργάτη, προκειμένου να εμφανίζουν μια εικονική δυναμική του συνεταιρισμού και να διεκδικούν μεγαλύτερο μερίδιο στην κατανομή των δασικών συστάδων από το οικείο Δασαρχείο.

Η κατάσταση αυτή των δασικών συνεταιρισμών έχει προκαλέσει σωρεία προβλημάτων στη διαχείριση και εκμετάλλευση των δασών ως και στο έργο των δασικών υπηρεσιών που καλούνται με αυτό το εργατικό δυναμικό να εφαρμόσουν μέσα σε αυστηρό χρονοδιάγραμμα και με συγκεκριμένες, καθοριζόμενες από το νόμο διαδικασίες τις διαχειριστικές μελέτες. Ενδεικτικά αναφέρουμε:

- Την ανάθεση σε περισσότερους του ενός συνεταιρισμούς της υλοτόμησης της διαχειριστικής μονάδας, που είναι η συστάδα.
- Την αδυναμία των συνεταιρισμών να ανταποκριθούν στο χρονοδιάγραμμα εργασιών που οι κείμενες διατάξεις ορίζουν και για το οποίο έχουν δεσμευθεί, με αποτέλεσμα να ζητούν συνεχείς παρατάσεις για τη διενέργεια της υλοτομίας.
- Τις ελλείψεις σε μηχανικά μέσα και ζωικό κεφάλαιο (ζώα φόρτου - σύρσης).
- Τη μη δυνατότητα των συνεταιρισμών να καλύψουν τις εγγυητικές επιστολές προς το δημόσιο για την ανάθεση σε αυτούς δασικών εργασιών με συνέπεια να καταφεύγουν στους εμπόρους ξυλείας για να εξασφαλίσουν προκαταβολές και έτσι να διαμορφώνεται τελικά το τιμολόγιο πώλησης στο χαμηλότερο δυνατό επίπεδο. Το τιμολόγιο πώλησης έχει ιδιαίτερη σημασία γιατί με βάση αυτό εισπράττει ο Φορέας Δασών του Πράσινου Ταμείου τα αναλογούντα ποσοστά (12% για τεχνική ξυλεία και 5% για καυσόξυλα) για την παραχώρηση της εκμετάλλευσης των δημοσίων δασών στους συνεταιρισμούς.
- Την εγκατάλειψη στο δάσος ξυλείας, που δεν έχει οικονομικό ενδιαφέρον για αυτούς, παρά την περί του αντιθέτου δέσμευσή τους και τις κυρώσεις που συνεπάγεται η ενέργειά τους αυτή.
- Τη μη δραστηριοποίηση τους σε δευτερεύουσες καρπώσεις (δαδί, ρίζες ερείκης, αρωματικά φυτά, τρούφες κλπ δασικά προϊόντα), ούτε στη μεταποίηση και επεξεργασία των πρωτογενών δασικών προϊόντων, δραστηριότητες που θα τους απέδιδαν σημαντικά οικονομικά οφέλη.

Είναι προφανές ότι είναι αδύνατη η αντιμετώπιση των ανωτέρω ενδεικτικώς αναφερθέντων προβλημάτων από τις περιφερειακές δασικές υπηρεσίες, οι

οποίες με μικρές πιστώσεις, περιορισμένο προσωπικό και μέσα έρχονται αντιμέτωπες με πληθώρα κατακερματισμένων συνεταιρισμών που διεκδικούν ένα επιπρόσθετο εισόδημα.

Ενόψει των ανωτέρω και προκειμένου οι δασικοί συνεταιρισμοί εργασίας να αποτελέσουν ουσιαστικό παράγοντα στην αειφορική διαχείριση των δασικών οικοσυστημάτων είναι αναγκαία η βελτίωση της οργάνωσης και της λειτουργίας τους.

Προς τούτο κρίθηκε αναγκαία η σύνταξη νέου θεσμικού πλαισίου ειδικά για τους δασικούς συνεταιρισμούς εργασίας, ενόψει και της σχετικής πρόβλεψης στο νέο Ν. 4015/2011 με τίτλο «Θεσμικό πλαίσιο για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς, τις συλλογικές οργανώσεις και την επιχειρηματικότητα του αγροτικού κόσμου - Οργάνωση της εποπτείας του κράτους» (ΦΕΚ Α' 210/21.9.2011)

Ειδικότερα με τον Ν. 4015/2011 ρυθμίστηκαν εκ νέου τα θέματα των αγροτικών συνεταιρισμών με παράλληλη κατάργηση και τροποποίηση των διατάξεων του Ν. 2810/2000 προκειμένης της προσαρμογής του αγροτικού συνεταιριστικού κινήματος στις νέες ρυθμίσεις. Κατά δε τη μεταβατική διάταξη του άρθρου 18 παρ. 7 του νόμου αυτού «Οι διατάξεις του Ν. 2810/2000 εξακολουθούν να ισχύουν ως έχουν πριν από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου για τους δασικούς συνεταιρισμούς, καθώς και για τις ήδη υφιστάμενες ενώσεις δασικών συνεταιρισμών και μέχρι την αντικατάστασή τους με ειδικό νόμο».

3. Κύριος στόχος του προτεινόμενου νομοσχεδίου είναι η εξυγίανση, ανάπτυξη και βελτίωση της λειτουργίας των Δασικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων (ΔΑ.Σ.Ο.), η οποία θα ωφελήσει τα μέλη τους, θα συμβάλει στην ορθότερη διαχείριση των δασών και θα διασφαλίσει τη διατήρηση του επαγγέλματος του δασεργάτη προς όφελος των ορεινών περιοχών και των πληθυσμών τους.

Οι βασικές ρυθμίσεις που εισάγονται με το προτεινόμενο νομοσχέδιο προς επίτευξη του ανωτέρω στόχου είναι οι εξής:

- Προβλέπεται η ανάληψη από τους πρωτοβάθμιες Δασικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις (Δασικοί Συνεταιρισμοί Εργασίας και Κοινοπραξίες αυτών) πολλαπλών δραστηριοτήτων (δραστηριοποίηση στις δασικές εργασίες ως και στη διακίνηση, εμπορία, επεξεργασία και μεταποίηση δασικών προϊόντων (άρθρο 1)).
- Αυξάνεται ο απαιτούμενος ελάχιστος αριθμός των μελών προκειμένης της σύστασης και της λειτουργίας Δασικού Συνεταιρισμού Εργασίας (ΔΑ.Σ.Ε.) στα 25 μέλη (άρθρο 3).
- Ορίζεται ρητά ότι η ιδιότητα του δασεργάτη αποτελεί προϋπόθεση για την απόκτηση της ιδιότητας μέλους Δασικού Συνεταιρισμού Εργασίας (άρθρο 5).
- Προβλέπεται η πιστοποίηση του επαγγέλματος του δασεργάτη και η εκπαίδευση των νεοεισερχομένων στο επάγγελμα (άρθρο 5).
- Καθιερώνεται η οικονομική ευθύνη των μελών, γεγονός το οποίο τα καθιστά πιο υπεύθυνα για την εν γένει λειτουργία του συνεταιρισμού (άρθρο 12).
- Καθιερώνεται διαφάνεια με τη συμμετοχή δικαστικών αντιπροσώπων στις αρχαιρεσίες των Δασικών Συνεταιρισμών και τις αυξημένες ποινικές ευθύνες των μελών του Διοικητικού και Εποπτικού Συμβουλίου (άρθρα 21 και 40).
- Προβλέπεται το σύστημα των αρχαιρεσιών με ενιαίο ψηφοδέλτιο (άρθρο 21).
- Καθιερώνεται ο αυτοέλεγχος με την επαναφορά του Εποπτικού Συμβουλίου, το οποίο είχε καταργήσει ο Ν. 2810/2000 (άρθρο 22).
- Οργανώνεται η κρατική εποπτεία των Δασικών Συνεταιρισμών Εργασίας με την καθιέρωση της Διεύθυνσης Δασών του Νομού ως εποπτεύουσας αρχής και την τήρηση κεντρικού και περιφερειακού Μητρώου Δασικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων και Δασεργατών-ΜΗ.ΔΑ.ΣΟ. (άρθρο 23).
- Καθίσταται υποχρεωτική για κάθε δασικό συνεταιρισμό εργασίας η ψήφιση του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας, με τον οποίο ρυθμίζεται η εσωτερική λειτουργία του Συνεταιρισμού (άρθρο 24).
- Καθιερώνεται ως υποχρεωτική η διάθεση των προϊόντων που παράγονται κατόπιν παραχώρησης της εκμετάλλευσης των δημοσίων δασών στους

- πρωτοβάθμιους ΔΑ.Σ.Ο. με δημοπρασία αποκλείοντας την απ' ευθείας συμφωνία με τον έμπορο (άρθρο 24).
- Εξασφαλίζεται η διαφάνεια των οικονομικών δραστηριοτήτων των συνεταιρισμών (άρθρο 27).
  - Προβλέπεται η επιβολή έκτακτης εισφοράς στα μέλη ως μέσο πρόληψης της κήρυξης του συνεταιρισμού σε πτώχευση (άρθρο 29).
  - Εξασφαλίζεται ότι οι Ενώσεις Δασικών Συνεταιρισμών δεν θα ανταγωνίζονται τους πρωτοβάθμιους δασικούς συνεταιρισμούς εργασίας με την καθιέρωση της απαγόρευσης ανάληψης από αυτές δασικών εργασιών για λογαριασμό τους ή για λογαριασμό των μελών τους (άρθρο 36).
  - Προβλέπεται η χρηματοδότηση και η παροχή φορολογικών και αναπτυξιακών κινήτρων υπέρ των Δασικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων (άρθρα 42 και 43).
  - Με τις μεταβατικές διατάξεις ρυθμίζονται τα θέματα της προσαρμογής του δασικού συνεταιριστικού κινήματος στο νέο ειδικό θεσμικό πλαίσιο (άρθρο 47).

4. Ειδικότερα επί των άρθρων:

Άρθρο 1

Στο άρθρο αυτό δίδεται ο ορισμός και καθορίζονται ο σκοπός, η νομική μορφή, η διαβάθμιση και οι δραστηριότητες των Δασικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων (ΔΑ.Σ.Ο.). Διακρίνονται δύο βαθμίδες ΔΑ.Σ.Ο. Οι πρωτοβάθμιες στις οποίες ανήκουν οι Δασικοί Συνεταιρισμοί Εργασίας (ΔΑ.ΣΕ.) και οι Κοινοπραξίες Δασικών Συνεταιρισμών Εργασίας (ΚΟ.ΔΑ.ΣΕ.) και οι δευτεροβάθμιες στις οποίες ανήκουν οι Ενώσεις Δασικών Συνεταιρισμών Εργασίας (Ε.ΔΑ.ΣΕ.). Οι ΔΑ.Σ.Ο. όλων των βαθμίδων αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και έχουν την εμπορική ιδιότητα. Προς αντιμετώπιση του κακώς εννοούμενου ενδοσυνεταιριστικού ανταγωνισμού αποσαφηνίζονται οι αρμοδιότητες των δασικών συνεταιριστικών οργανώσεων κάθε βαθμού. Έτσι, προβλέπεται ότι δασικές εργασίες, όπως ορίζονται στην παρ. 3, εκτελούνται αποκλειστικά από τους πρωτοβάθμιους δασικούς

συνεταιρισμούς, οι οποίοι δραστηριοποιούνται περαιτέρω στη διακίνηση, εμπορία επεξεργασία και μεταποίηση δασικών προϊόντων. Σύμφωνα με την παρ. 4, οι Ενώσεις Δασικών Συνεταιρισμών Εργασίας συνδράμουν με κάθε πρόσφορο μέσο τα μέλη τους – δασικούς συνεταιρισμούς εργασίας – και δραστηριοποιούνται στην διακίνηση, εμπορία, επεξεργασία και μεταποίηση δασικών προϊόντων των μελών τους.

Άρθρο 2

Ρυθμίζονται θέματα που αφορούν την έδρα, την περιφέρεια και τα έντυπα του συνεταιρισμού. Με το άρθρο αυτό καθίσταται υποχρεωτική η αναγραφή στα έντυπα του συνεταιρισμού του κωδικού αριθμού καταχώρησής του στο Μητρώο Δασικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων και Δασεργατών (ΜΗ.ΔΑ.Σ.Ο.) που τηρείται στην Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών και Αγροπεριβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Υ.Π.ΕΝ.).

Άρθρο 3

Όπως προαναφέρθηκε, η υπαγωγή των Δασικών Συνεταιρισμών Εργασίας στη ρύθμιση του άρθρου 3 του Ν. 2810/2000, σύμφωνα με την οποία για την σύσταση αγροτικού συνεταιρισμού απαιτούνται τουλάχιστον 7 ιδρυτικά μέλη, είχε ως συνέπεια των κατακερματισμό των δασικών συνεταιρισμών σε ολιγομελείς ενώσεις ατόμων. Γι αυτό, προς διασφάλιση της ίδρυσης και λειτουργίας βιώσιμων Δασικών Συνεταιρισμών Εργασίας στο παρόν άρθρο προβλέπεται ότι για τη σύσταση δασικού συνεταιρισμού απαιτούνται τουλάχιστον 25 πρόσωπα. Στη συνέχεια του άρθρου ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες σύνταξης και έγκρισης του καταστατικού από το Ειρηνοδικείο της έδρας του μέχρι την καταχώρησή του στο Βιβλίο Μητρώου Δασικών Συνεταιρισμών Εργασίας, που τηρείται στο Ειρηνοδικείο. Από της ως άνω καταχωρήσεως ο συνεταιρισμός θεωρείται ότι συστήθηκε και αποκτά νομική προσωπικότητα και εμπορική ιδιότητα.

Άρθρο 4

Το άρθρο αναφέρεται στον τύπο και στο περιεχόμενο του καταστατικού, η σύνταξη του οποίου γίνεται με ιδιωτικό έγγραφο. Απαριθμούνται τα στοιχεία, τα οποία πρέπει υποχρεωτικά να περιέχονται στο καταστατικό.

Άρθρο 5

Το άρθρο 5 ορίζει ότι μέλη του συνεταιρισμού μπορεί να γίνουν μόνο φυσικά πρόσωπα που έχουν πλήρη ικανότητα για δικαιοπραξία και έχουν αποκτήσει την ιδιότητα του δασεργάτη, δηλαδή δραστηριοποιούνται αυτοπρόσωπα στις δασικές εργασίες. Η τελευταία αυτή προϋπόθεση τέθηκε προκειμένου να διασφαλιστεί ότι στους Δασικούς Συνεταιρισμούς Εργασίας θα μετέχουν ως μέλη μόνο πραγματικοί δασεργάτες και όχι πρόσωπα μη απασχολούμενα στις δασικές εργασίες. Η ιδιότητα του δασεργάτη για τα πρόσωπα που απασχολούνται ήδη στις δασικές εργασίες αποδεικνύεται από τα σχετικά με τις εργασίες αυτές ένσημα του ΙΚΑ. Για τους νεοεισερχόμενους στο επάγγελμα αποκτάται μετά από θεωρητική εκπαίδευση στη οικεία Διεύθυνση Δασών και πρακτική με ευθύνη Δασικού Συνεταιρισμού Εργασίας -σε εκπλήρωση σχετικής υποχρέωσής του- στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται η μόνιμη κατοικία του υποψηφίου. Οι εκπαιδευόμενοι γίνονται δόκιμα μέλη του συνεταιρισμού που τους εκπαιδεύει κατά τον χρόνο εκπαίδευσής τους και μετά την ολοκλήρωση αυτής με την απόκτηση της ιδιότητας του δασεργάτη γίνονται τακτικά μέλη του συνεταιρισμού εφόσον το επιθυμούν. Το σχέδιο νόμου προβλέπει την πιστοποίηση της ιδιότητας του δασεργάτη από ειδική επιτροπή, που συστήνεται για το σκοπό αυτό στη Διεύθυνση Δασών του Νόμου ως και την απόδειξη της ιδιότητας αυτής με την έκδοση ειδικής ταυτότητας στο όνομα του δασεργάτη.

Άρθρο 6

Στο άρθρο αυτό ορίζονται τα κωλύματα απόκτησης ιδιότητας μέλους Δασικού Συνεταιρισμού Εργασίας. Εισάγεται κώλυμα εγγραφής στο συνεταιρισμό για όσους ασκούν το επάγγελμα του εμπόρου ξυλείας και των συζύγων αυτών,

καθόσον υπάρχουν απολύτως ανταγωνιστικά συμφέροντα μεταξύ εμπόρου ξυλείας και συνεταιρισμού. Επιπροσθέτως, πολλοί από τους εν ενεργεία σήμερα ολιγομελείς «οικογενειακούς» συνεταιρισμούς που προαναφέρθηκαν είναι στην πραγματικότητα υπό τον απόλυτο έλεγχο εμπόρου ξυλείας και λειτουργούν ως προσωπική επιχείρηση που έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την ποσότητα και το είδος του παραγόμενου ξύλου προς εξασφάλιση του μέγιστου δυνατού κέρδους. Για τους ανωτέρω λόγους κρίθηκε αναγκαίο να συμπεριληφθεί το ως άνω κώλυμα στην εν λόγω διάταξη.

Άρθρο 7

Στο άρθρο 7 καθορίζεται η ακολουθητέα διαδικασία προκειμένης της απόκτησης της ιδιότητας μέλους του συνεταιρισμού κατά τρόπο που να μην κωλύεται η εγγραφή νέων μελών. Ειδικότερα για την απόκτηση της ιδιότητας του μέλους απαιτείται υποβολή αιτήσεως εγγραφής και η καταβολή της συνεταιριστικής μερίδας κατά τους όρους του καταστατικού.

Άρθρο 8

Στο άρθρο 8 καθορίζονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των συνεταίρων.

Άρθρο 9

Στο άρθρο 9 καθορίζεται η ακολουθητέα διαδικασία προκειμένης της αποχώρησης συνεταίρου από το συνεταιρισμό (υποβολή δήλωσης αποχώρησης, ανάληψη της ονομαστικής αξίας της συνεταιριστικής μερίδας κατά τους όρους του Καταστατικού). Επίσης προβλέπεται η αυτοδίκαιη διαγραφή θανόντος μέλους και η απόδοση της ονομαστικής αξίας της συνεταιριστικής μερίδας θανόντος συνεταίρου, μειωμένης ανάλογα όταν υπάρχει ζημία, στους κληρονόμους του στο τέλος της διαχειριστικής περιόδου στη διάρκεια της οποίας επήλθε ο θάνατος αυτού.

Άρθρο 10

Το άρθρο 10 ορίζει τους όρους και την ακολουθητέα διαδικασία επί διαγραφής μέλους. Οι όροι και ο χρόνος απόδοσης των συνεταιριστικών μερίδων σε περίπτωση διαγραφής μέλους καθορίζονται από το Καταστατικό.

Άρθρο 11

Στο άρθρο 11 ρυθμίζονται τα σχετικά με τη συνεταιριστική μερίδα. Κάθε μέλος συμμετέχει στο συνεταιρισμό με μία μερίδα και έχει μία ψήφο. Το ύψος της συνεταιριστικής μερίδας καθορίζεται από το καταστατικό, δεν δύναται ωστόσο να είναι κατώτερο των 200 ευρώ. Ο τελευταίος αυτός όρος περιελήφθη προκειμένου να διασφαλιστεί ο σχηματισμός ικανοποιητικού κεφαλαίου, που θα επιτρέψει την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του συνεταιρισμού. Η συνεταιριστική μερίδα είναι ονομαστική, αμεταβίβαστη, αδιαίρετη και ίση για όλους τους συνεταιίρους, καθόσον πρόκειται για δασεργάτες που εργάζονται αυτοπροσώπως και αλληλέγγυα στις δασικές εργασίες.

Άρθρο 12

Στο άρθρο 12 καθορίζεται περιορισμένη ευθύνη των μελών του Δασικού Συνεταιρισμού Εργασίας για τις υποχρεώσεις του προς τρίτους, γεγονός που τα καθιστά πιο υπεύθυνα για την εν γένει λειτουργία του συνεταιρισμού. Η ευθύνη είναι επικουρική γιατί γεννάται μόνο εφόσον οι δανειστές δεν μπορούν να ικανοποιηθούν από τα περιουσιακά στοιχεία του συνεταιρισμού ή των εγγυητών. Σύμφωνα με το άρθρο 12 αποκλείεται ως μέσο εκτέλεσης η προσωπική κράτηση των συνεταιίρων και των μελών των οργάνων του συνεταιρισμού για χρέη του συνεταιρισμού προς τρίτους και το Δημόσιο καθώς και για υποχρεώσεις μεταξύ μελών και συνεταιρισμού.

Άρθρο 13

Στο άρθρο 13 ορίζεται ότι οι δανειστές μέλους Δασικού Συνεταιρισμού Εργασίας, για οφειλές του μέλους προς αυτούς, δεν έχουν δικαίωμα επί της

κινητής ή ακίνητης περιουσίας του συνεταιρισμού, επί των πλεονασμάτων χρήσεων και των συνεταιριστικών μερίδων.

Άρθρο 14

Στο άρθρο 14 καθορίζονται τα όργανα του συνεταιρισμού, τα οποία είναι η Γενική Συνέλευση, το Διοικητικό και το Εποπτικό Συμβούλιο. Με την επαναφορά του θεσμού του Εποπτικού Συμβουλίου, ο οποίος είχε καταργηθεί με το Ν. 2810/2000, καθιερώνεται ο αυτοέλεγχος ως θεμελιώδης αρχή του δασικού συνεργατισμού.

Άρθρο 15

Στο άρθρο 15 ορίζεται η Γενική Συνέλευση ως το ανώτατο όργανο του Συνεταιρισμού. Η Γενική Συνέλευση απαρτίζεται από τα εγγεγραμμένα μέλη του συνεταιρισμού, που έχουν εκπληρώσει όλες τις οικονομικές τους υποχρεώσεις προς το συνεταιρισμό, όπως ισχύει για όλα τα συλλογικά όργανα. Η παρουσία των μελών στη γενική συνέλευση είναι αυτοπρόσωπη. Κάθε μέλος έχει στη Γενική Συνέλευση μία ψήφο, όρος που διασφαλίζει τη δημοκρατική λειτουργία των δασικών συνεταιρισμών. Στην παράγραφο 2 του άρθρου αυτού ορίζονται τα θέματα που υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης.

Άρθρο 16

Στο άρθρο 16 ρυθμίζονται τα θέματα σύγκλησης της Γενικής Συνέλευσης. Ειδικότερα καθορίζεται η περιοδικότητα σύγκλησης της τακτικής Γενικής Συνέλευσης από το Διοικητικό Συμβούλιο. Επίσης προβλέπεται η δυνατότητα σύγκλησης έκτακτης γενικής συνέλευσης από το Διοικητικό Συμβούλιο για λόγους που προβλέπονται στο νόμο ή το Καταστατικό, ή όταν αυτό επιβάλλεται από το συμφέρον του συνεταιρισμού, ή κατόπιν αιτήσεως του ενός πέμπτου (1/5) των μελών του συνεταιρισμού.

Άρθρο 17

Σύμφωνα με το άρθρο 17 απαρτία υπάρχει όταν κατά την έναρξη της συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης είναι παρόντα τα μισά τουλάχιστον μέλη. Αν δεν επιτευχθεί απαρτία, η Γενική Συνέλευση συνέρχεται μετά μία εβδομάδα και έχει απαρτία οποιοσδήποτε και αν είναι ο αριθμός των ψήφων που εκπροσωπούνται. Για τα πλέον σημαντικά για το συνεταιρισμό θέματα, όπως η διεύρυνση των δραστηριοτήτων του συνεταιρισμού, η συγχώνευση με άλλον συνεταιρισμό, η παράταση της διάρκειας ή η διάλυση του συνεταιρισμού, η τροποποίηση του καταστατικού του, η εκποίηση ή δωρεά ακινήτων του συνεταιρισμού, η ανάκληση του Διοικητικού και Εποπτικού Συμβουλίου ή μελών αυτού και αντιπροσώπων σε κοινοπραξίες και ανώτερου βαθμού συνεταιριστικές οργανώσεις και η επιβάρυνση των μελών για την κάλυψη τυχόν ζημιών ή επιβολή ειδικής εισφοράς, προβλέπεται η ύπαρξη αυξημένης απαρτίας τόσο κατά την πρώτη (2/3) όσο και κατά την επαναληπτική (1/2) συνεδρίαση της γενικής συνέλευσης. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει και άλλα θέματα για τα οποία να απαιτείται η ως άνω αυξημένη απαρτία.

Άρθρο 18

Με το άρθρο 18 ρυθμίζονται θέματα λήψης των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης ήτοι για ποια θέματα της ημερήσιας διάταξης απαιτείται απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών, για ποια θέματα απαιτείται αυξημένη πλειοψηφία των 2/3 των παρόντων μελών και τέλος πότε απαιτείται μυστική ψηφοφορία. Οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης, όπως είναι επόμενο, είναι υποχρεωτικές για όλα τα μέλη του συνεταιρισμού, έστω και αν διαφωνούν ή είναι απόντα.

Άρθρο 19

Οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης που έχουν ληφθεί κατά παράβαση των διατάξεων του νόμου ή του καταστατικού υπόκεινται σε ακύρωση. Η ακυρότητα κηρύσσεται από το αρμόδιο δικαστήριο. Στο παρόν άρθρο ρυθμίζονται λεπτομερειακά οι διαδικασίες που πρέπει να ακολουθηθούν εάν η

τελεσίδικη ακυρωτική απόφαση του δικαστηρίου αφορά ακύρωση εκλογής ενός ή περισσοτέρων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου προκειμένου να εξασφαλιστεί η απρόσκοπτη λειτουργία του συνεταιρισμού.

Άρθρο 20

Το άρθρο 20 αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο του ΔΑ.Σ.Ε., το οποίο εκλέγεται από τη Γενική Συνέλευση με τριετή θητεία. Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από πέντε (5) τουλάχιστον μέλη. Εκπροσωπεί το συνεταιρισμό δικαστικά και εξώδικα (παρ. 2) και αποφασίζει για όλα τα θέματα που αφορούν τη διοίκηση και διαχείριση των υποθέσεων του συνεταιρισμού (παρ. 3) υπό την εποπτεία και τον έλεγχο του εποπτικού συμβουλίου. Τα μέλη του Δ.Σ. δεν δικαιούνται μισθό, αλλά μόνον έξοδα κίνησης και παράστασης για να αποτραπεί η δημιουργία συνεταιριστικής ελίτ με ίδια ατομικά συμφέροντα (παρ. 8).

Άρθρο 21

Οι εκλογές στους Δασικούς Συνεταιρισμούς Εργασίας για την ανάδειξη των μελών του Διοικητικού και του Εποπτικού Συμβουλίου καθώς και των αντιπροσώπων για την ανώτερου βαθμού συνεταιριστική οργάνωση διενεργούνται ταυτόχρονα με μυστική ψηφοφορία και με 3 ενιαία ψηφοδέλτια, ένα για κάθε όργανο διοίκησης και ένα για τους αντιπροσώπους στην ανώτερου βαθμού συνεταιριστική οργάνωση. Κάθε μέλος έχει δικαίωμα δύο (2) σταυρών προτίμησης για το ψηφοδέλτιο του Διοικητικού Συμβουλίου και ενός (1) σταυρού προτίμησης για κάθε ένα από τα υπόλοιπα δύο ψηφοδέλτια (Εποπτικού Συμβουλίου και αντιπροσώπων) προκειμένης της αποφυγής πλειοψηφικού συστήματος. Εκλέγονται όσοι συγκέντρωσαν τις περισσότερες ψήφους και σε περίπτωση ισοψηφίας γίνεται κλήρωση. Όσοι δεν εκλέγονται θεωρούνται επιλαχόντες κατά τη σειρά των ψήφων που έλαβαν.

Το σύστημα των αρχαιρεσιών με ενιαίο ψηφοδέλτιο αποτελεί την πάγια πρακτική σε όλες τις χώρες του κόσμου για τους συνεταιρισμούς. Επιτρέπει την ανάδειξη των ικανότερων προσώπων στα όργανα του Συνεταιρισμού και

αποκλείει τον κομματισμό, ο οποίος είχε εισαχθεί στις συνεταιριστικές οργανώσεις με την καθιέρωση του συστήματος των συνδυασμών. Με την συμμετοχή δικαστικών αντιπροσώπων στις αρχαιρεσίες διασφαλίζεται η διαφάνεια της εκλογικής διαδικασίας. Επίσης λαμβάνεται μέριμνα για την απρόσκοπτη λειτουργία.

Άρθρο 22

Με το άρθρο 22 επαναφέρεται ως όργανο του Δασικού Συνεταιρισμού Εργασίας το Εποπτικό Συμβούλιο. Το όργανο αυτό δεν προβλεπόταν από το Ν. 2810/2000 - σε αντίθεση με τους προηγούμενους του 2810 νόμους - με την αιτιολογία ότι το έργο ενός τέτοιου συμβουλίου είναι πρακτικά δυσχερές και εξειδικευμένο ενόψει της πολυπλοκότητας των οικονομικών δοσοληψιών και των νομοθετικών ρυθμίσεων (βλ. Εισηγητική Έκθεση Ν. 2810/2000, άρθρο 15). Η επαναφορά του Εποπτικού Συμβουλίου ως οργάνου ελέγχου και εποπτείας με συγκεκριμένα σαφώς καθοριζόμενα στο άρθρο 22 δικαιώματα και καθήκοντα δικαιολογείται από το γεγονός ότι οι συνεταιίροι, οι οποίοι φέρουν τον κίνδυνο της συνεταιριστικής οργάνωσης, έχουν κάθε λόγο να παρακολουθούν οι ίδιοι τις πράξεις του διοικητικού συμβουλίου και να ελέγχουν αν το τελευταίο ασκεί τη διαχείριση σύμφωνα με το νόμο, το καταστατικό και τις αποφάσεις των Γενικών τους Συνελεύσεων, μέσω ενός ειδικού ολιγομελούς οργάνου, του Εποπτικού Συμβουλίου, εκλεγόμενου από τη Γενική Συνέλευση και αποτελούμενου από συνεταιίρους. Το επιχείρημα της προαναφερθείσας εισηγητικής έκθεσης, του Ν. 2810/2000, δεν βρίσκει έρεισμα τους Δασικούς Συνεταιρισμούς Εργασίας, των οποίων οι οικονομικές δοσοληψίες είναι σχετικά περιορισμένες σε σχέση με τους αγροτικούς και το προτεινόμενο νομοθετικό πλαίσιο σαφές. Επίσης, η επαναφορά του θεσμού του Εποπτικού Συμβουλίου αποκλείει την κρατική «κηδεμονία» και τη δυνατότητα συνεχούς κρατικής παρέμβασης στο συνεταιριστικό κίνημα.

Άρθρο 23

Η κρατική εποπτεία, που προβλέπεται στο άρθρο 12 παρ. 5 του Συντάγματος, περιλαμβάνει τον έλεγχο νομιμότητας της λειτουργίας των δασικών

συνεταιριστικών οργανώσεων και την υποβοήθηση του έργου τους. Οι Δασικοί Συνεταιρισμοί Εργασίας υπάγονται στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (παρ. 1). Για την αποτελεσματική άσκηση της κρατικής εποπτείας προβλέπεται η τήρηση σε ηλεκτρονική μορφή Μητρώου Δασικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων και Δασεργατών, κεντρικού στην Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών και Αγροπεριβάλλοντος του Υ.Π.ΕΝ. (παρ. 2) και περιφερειακών στις Διευθύνσεις Δασών των Νομών, οι οποίες αποτελούν την Εποπτεύουσα Αρχή των Δασικών Συνεταιρισμών Εργασίας (παρ. 3). Οι λεπτομέρειες τήρησης του Μητρώου θα ρυθμιστούν με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού.

Πριν την ανάθεση των πάσης φύσεως δασικών εργασιών στους συνεταιρισμούς σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, η Εποπτεύουσα Αρχή ελέγχει βάσει των δικαιολογητικών και εγγράφων του σχετικού φακέλου που υποβάλλουν υποχρεωτικά οι συνεταιρισμοί, τα στοιχεία που αποδεικνύουν τη νόμιμη λειτουργία τους και τη δυναμικότητά τους (μέλη, μηχανικά μέσα, οχήματα και ζώα καθώς και την οικονομική τους επάρκεια, ιδιαίτερα για την κάλυψη των υποχρεώσεών τους σε έκδοση εγγυητικών επιστολών, αδειών υλοτομίας και λοιπές δραστηριότητες). Ο έλεγχος αυτός είναι απαραίτητος δεδομένου ότι οι Δασικοί Συνεταιρισμοί Εργασίας εργάζονται σε/και καρπούνται δημόσια περιουσία και από την υφιστάμενη κατάσταση τους συναρτάται η ορθή (αιεφορική) διαχείριση των δασών της χώρας.

Επίσης, η Εποπτεύουσα Αρχή υποβοηθά το έργο και τη λειτουργία των Δασικών Συνεταιρισμών Εργασίας της περιοχής ευθύνης της, παρέχοντας σ' αυτούς διευκρινήσεις για την εφαρμογή του νόμου.

Άρθρο 24

Το άρθρο 24 καθορίζει ως προϋπόθεση νόμιμης λειτουργίας του Συνεταιρισμού την έγκριση από τη Γενική Συνέλευση του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας, με τον οποίο ρυθμίζεται η εσωτερική λειτουργία του Δασικού Συνεταιρισμού Εργασίας (παρ. 1). Ειδικότερα, ο εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας καθορίζει υποχρεωτικά όλα τα ζητήματα που

αφορούν τις υποχρεώσεις των συνεταιρίων για την έγκαιρη και ορθή εκτέλεση των δασικών εργασιών που έχει αναλάβει επ' ονόματί τους ο συνεταιρισμός και έχει υπογράψει σχετικές συμφωνίες με τις αρμόδιες υπηρεσίες και άλλους ιδιοκτήτες δασών. Τις κυρώσεις για την αθέτηση των υποχρεώσεων των μελών και τη διαδικασία επιβολής τους. Ζητήματα που άπτονται της χρήσης εγκαταστάσεων, μέσων και λοιπών υπηρεσιών του συνεταιρισμού. Την υποχρέωσή του να διαθέτει τα προϊόντα που παράγει κατόπιν παραχώρησης της εκμετάλλευσης σε αυτόν των δημοσίων δασών μόνο μέσω δημοπρασιών. Ρυθμίσεις που εξασφαλίζουν, ομαλή και χωρίς προστριβές μεταξύ των μελών λειτουργία του συνεταιρισμού.

Άρθρο 25

Στο άρθρο 25 καθορίζεται η διαδικασία είσπραξης των ληξιπρόθεσμων οφειλών των μελών του συνεταιρισμού.

Άρθρο 26

Το άρθρο 26 αναφέρεται στα τηρούμενα από τους Δασικούς Συνεταιρισμούς Εργασίας βιβλία. Προστίθεται στα εκ των σχετικών διατάξεων προβλεπόμενα βιβλία, το «Βιβλίο ημερήσιων εργασιών και καταγραφής δασεργατών», το οποίο υπόκειται στους σχετικούς ελέγχους της οικείας δασικής υπηρεσίας. Απαραίτητο εργαλείο για τη διασταύρωση των στοιχείων του υποβαλλόμενου φακέλου της παρ. 3 δ) του άρθρου 23 του νόμου.

Άρθρο 27

Σύμφωνα με το άρθρο 27, η διαχειριστική χρήση του Δασικού Συνεταιρισμού Εργασίας είναι ετήσια και λήγει την 31^η Δεκεμβρίου κάθε έτους. Κατ' εξαίρεση η πρώτη διαχειριστική χρήση λήγει την 31 Δεκεμβρίου του επομένου από τη σύσταση του συνεταιρισμού έτους (παρ. 1).

Κατά τη λήξη της χρήσης κλείνονται τα βιβλία του συνεταιρισμού, ενεργείται η απογραφή της περιουσίας του και καταρτίζεται ο ισολογισμός και ο λογαριασμός «Αποτελέσματα χρήσης» (παρ. 2) με τη συνδρομή λογιστικού

γραφείου. Στη συνέχεια του άρθρου ρυθμίζονται όλες οι ακολουθούμενες διαδικασίες προκειμένης της έγκρισης από τη Γενική Συνέλευση των ανωτέρω στοιχείων της παρ. 2 καθώς και του Απολογισμού Πεπραγμένων του Δ.Σ και του Προγράμματος Δράσης και Ανάπτυξης για την επόμενη χρήση.

Τέλος, με τις ρυθμίσεις του άρθρου λαμβάνεται μέριμνα για την απρόσκοπτη λειτουργία του συνεταιρισμού σε περίπτωση μη έγκρισης του ισολογισμού (ισοδυναμεί με υπερψήφιση πρότασης μομφής κατά του Δ.Σ) ή του Απολογισμού Πεπραγμένων του Δ.Σ.

Άρθρο 28

Το άρθρο 28 αναφέρεται στο καθαρό πλεόνασμα της διαχειριστικής χρήσης - το οποίο προκύπτει από την αφαίρεση από τα ακαθάριστα έσοδα του ΔΑ.Σ.Ε των κάθε είδους δαπανών, ζημιών και αποσβέσεων - και στον τρόπο διάθεσης αυτού. Ειδικότερα το καθαρό πλεόνασμα διατίθεται για το σχηματισμό τακτικού, έκτακτου αποθεματικού και για διανομή στους συνεταιίρους, κατά τα ειδικότερον οριζόμενα στις παρ. 2, 4 και 5 αντίστοιχα του άρθρου 28.

Άρθρο 29

Στο άρθρο 29 προβλέπεται ειδική διαδικασία επιβολής έκτακτης εισφοράς στα μέλη για να αποφευχθεί η κήρυξη της πτώχευσης του συνεταιρισμού.

Η υποχρέωση καταβολής έκτακτης εισφοράς συνδέεται με την ιδιόρρυθμη κεφαλαιακή βάση του συνεταιρισμού, ο οποίος έχει μεταβλητό κεφάλαιο (αυξάνεται με την είσοδο νέων μελών και μειώνεται με την αποχώρηση), γεγονός που εξηγεί την περιορισμένη προσωπική ευθύνη των μελών παράλληλα με την ευθύνη του νομικού προσώπου, ώστε να μπορέσει ο συνεταιρισμός να αποκτήσει πίστη στην αγορά (Κινητής Στ., Δίκαιο Συνεταιρισμών, εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα – Κομοτηνή 2004, σελ. 172).

Άρθρο 30

Το άρθρο αυτό καθορίζει τη διαδικασία συγχώνευσης δύο ή περισσότερων Δασικών Συνεταιρισμών Εργασίας σε έναν, είτε με την ίδρυση ενός νέου ΔΑΣΕ

στον οποίο ενσωματώνονται οι συγχωνευόμενοι, είτε με την ενσωμάτωση ενός ή περισσότερων ΔΑΣΕ σε άλλον, ο οποίος ήδη λειτουργεί (παρ. 1). Η ακολουθητέα διαδικασία περιλαμβάνει αποφάσεις των Γενικών Συνελεύσεων (παρ. 2), εκτίμηση της αξίας των περιουσιακών στοιχείων των συγχωνευόμενων συνεταιρισμών από ειδική επιτροπή (παρ. 3), σύγκληση κοινής Γενικής Συνέλευσης για εκλογή του προσωρινού Διοικητικού Συμβουλίου (παρ. 4), έγκριση και καταχώριση του νέου καταστατικού στο μητρώο των Δασικών Συνεταιρισμών Εργασίας του Ειρηνοδικείου στην περιφέρεια του οποίου θα έχει τη έδρα του ο νέος μετά την συγχώνευση συνεταιρισμός. (παρ. 5), εγγραφή του νέου συνεταιρισμού στο Μητρώο Δασικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων και Δασεργατών ως και διαγραφή των συνεταιρισμών που συγχωνεύτηκαν από το Μητρώο (παρ. 7).

Άρθρο 31

Το άρθρο αυτό αναφέρεται στις συνθήκες υπό τις οποίες μία συνεταιριστική οργάνωση κηρύσσεται σε πτώχευση και τη διαδικασία που ακολουθείται. Αν υποβληθεί αίτηση κήρυξης σε πτώχευση της συνεταιριστικής οργάνωσης από το Διοικητικό Συμβούλιο ή αν έχει κατατεθεί αίτηση για την κήρυξή της σε πτώχευση από πιστωτή που έχει έννομο συμφέρον, ακολουθείται η ειδική διαδικασία επιβολής έκτακτης εισφοράς του άρθρου 29 για να αποφευχθεί η κήρυξη της πτώχευσης.

Άρθρο 32

Το άρθρο αυτό αναφέρεται στις προϋποθέσεις και στη διαδικασία διάλυσης του Δασικού Συνεταιρισμού Εργασίας. Ο συνεταιρισμός διαλύεται:

- Αν τα μέλη του μειωθούν κάτω από 25 (παρ. 1α). Η διάλυση στην περίπτωση αυτή επέρχεται ένα έτος μετά την ως άνω μείωση και εφόσον εντός του χρονικού αυτού διαστήματος δεν συμπληρωθεί ο ελάχιστος αριθμός των 25 μελών, ο οποίος απαιτείται κατά τη ρητή διάταξη του νόμου όχι μόνο για τη σύσταση αλλά και για τη διατήρηση του Δασικού Συνεταιρισμού Εργασίας (παρ. 3β).

- Από τη λήξη του χρόνου διάρκειας του που ορίζεται στο Καταστατικό και εφόσον δεν αποφασίστηκε η παράτασή του από τη Γενική Συνέλευση (παρ. 1β).
- Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μελών.
- Αν κηρυχθεί σε κατάσταση πτώχευσης.
- Με απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου της έδρας του ΔΑΣΕ.

Άρθρο 33

Στο άρθρο 33 ρυθμίζεται η εκκαθάριση του συνεταιρισμού, η οποία διενεργείται από το Εποπτικό Συμβούλιο.

Άρθρο 34

Το άρθρο αυτό ρυθμίζει αναλυτικά τις οφειλόμενες ενέργειες των εκκαθαριστών (σύνταξη ισολογισμού, διεκπεραίωση εκκρεμών υποθέσεων και εκκρεμών λογαριασμών, απόδοση συνεταιριστικών μερίδων και λοιπές ενέργειες) μέχρι την τελική εκκαθάριση και την καταχώρησή της στο Μητρώο Δασικών Συνεταιρισμών του οικείου Ειρηνοδικείου.

Άρθρο 35

Στο άρθρο 35 προβλέπεται η δημιουργία δευτεροβάθμιας Δασικής Συνεταιριστικής Οργάνωσης με τη μορφή Ένωσης Δασικών Συνεταιρισμών Εργασίας. Η Ένωση συστήνεται σε επίπεδο Περιφέρειας της χώρας από πέντε (5) τουλάχιστον συνεταιρισμούς που έχουν την έδρα τους στην ίδια Περιφέρεια. Σε κάθε Περιφέρεια συνιστάται μόνο μία Ε.ΔΑ.Σ.Ε. Ο περιορισμός αυτός κρίνεται αναγκαίος προκειμένης της διασφάλισης της βιωσιμότητάς τους και της δυνατότητάς τους να εκπληρώνουν τους σκοπούς για τους οποίους ιδρύθηκαν. Για τη σύσταση Ένωσης Δασικών Συνεταιρισμών Εργασίας απαιτείται απόφαση των Γενικών Συνελεύσεων όλων των Δασικών Συνεταιρισμών που επιθυμούν τη σύσταση της Ένωσης, η σύνταξη Καταστατικού και η υπογραφή του από τους εκπροσώπους των

πρωτοβάθμιων συνεταιρισμών, καθώς και η έγκρισή του από το αρμόδιο Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας της Ε.ΔΑ.Σ.Ε

Άρθρο 36

Το άρθρο 36 ορίζει ως σκοπό της Ένωσης το συντονισμό και την ενίσχυση του έργου των Δασικών Συνεταιρισμών Εργασίας - μελών της (παρ. 1) και καθορίζει τις δραστηριότητες που μπορεί να αναπτύσσει η Ένωση προς εκπλήρωση του ανωτέρω σκοπού της (παρ. 2). Προς αποφυγή του κακώς εννοούμενου ενδοσυνεταιριστικού ανταγωνισμού ορίζεται ρητά ότι η Ένωση δεν μπορεί να αναλαμβάνει για λογαριασμό της ή για λογαριασμό των μελών της δασικές εργασίες. Στις δασικές εργασίες δραστηριοποιούνται αποκλειστικά οι πρωτοβάθμιοι Δασικοί Συνεταιρισμοί Εργασίας (παρ. 3).

Άρθρο 37

Το άρθρο 37 καθορίζει τα όργανα της Ε.ΔΑ.Σ.Ε καθώς και τους βασικούς κανόνες λειτουργίας της Γενικής Συνέλευσης της Ένωσης.

Η Γενική Συνέλευση της Ένωσης απαρτίζεται από τους αντιπροσώπους των πρωτοβάθμιων Δασικών Συνεταιρισμών Εργασίας - μελών της Ένωσης. Για κάθε δέκα (10) μέλη δασικού συνεταιρισμού εργασίας εκλέγεται ένας αντιπρόσωπος. Κάθε αντιπρόσωπος έχει μία ψήφο. Η θητεία των αντιπροσώπων είναι τριετής. Το καταστατικό ορίζει τις μερίδες κάθε δασικού συνεταιρισμού εργασίας στην Ένωση ανάλογα με τον αριθμό των φυσικών προσώπων – μελών του πρωτοβάθμιου συνεταιρισμού. Το ύψος της συνεταιριστικής μερίδας δεν μπορεί να είναι μικρότερο των 750 ευρώ. Για την εκλογή του Διοικητικού και Εποπτικού Συμβουλίου της Ένωσης ισχύουν οι ίδιοι κανόνες που διέπουν την εκλογή του Διοικητικού και Εποπτικού συμβουλίου των πρωτοβάθμιων δασικών συνεταιρισμών. Τα λοιπά θέματα που αφορούν στα μέλη, στις σχέσεις μελών με την Ένωση, στη Γενική Συνέλευση και στις αρχαιρεσίες, τα όργανα διοίκησης της Ένωσης ρυθμίζονται ανάλογα, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, οι οποίες περιλαμβάνονται στα αντίστοιχα κεφάλαια των δασικών συνεταιρισμών εργασίας.

Άρθρο 38

Σύμφωνα με το άρθρο 38, δύο (2) ή περισσότεροι πρωτοβάθμιοι Δασικοί Συνεταιρισμοί Εργασίας μπορούν να συνιστούν μεταξύ τους Κοινοπραξία Δασικών Συνεταιρισμών Εργασίας (ΚΟ.ΔΑ.Σ.Ε.) με σκοπό την προαγωγή των καταστατικών σκοπών και δραστηριοτήτων τους. Η ΚΟ.ΔΑ.Σ.Ε. είναι συνεταιριστική οργάνωση πρώτου βαθμού.

Άρθρο 39

Με το άρθρο 39 ορίζεται ότι οι διατάξεις του νόμου αυτού, που θεσπίζουν οικονομικές ενισχύσεις, φορολογικές απαλλαγές και κίνητρα ή αφορούν και ρυθμίζουν θέματα των πρωτοβάθμιων δασικών συνεταιρισμών (ΔΑ.Σ.Ε.), εφαρμόζονται αναλόγως και για τις Ενώσεις και τις Κοινοπραξίες Δασικών Συνεταιρισμών Εργασίας, εφόσον δεν προβλέπεται ρητή εξαίρεση ή απόκλιση στις διατάξεις αυτές.

Άρθρο 40

Στο άρθρο αυτό περιλαμβάνονται ποινικές διατάξεις και αναφέρονται σε αθέμιτες ενέργειες των μελών του Διοικητικού και του Εποπτικού Συμβουλίου, των υπαλλήλων των Δασικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων, όσων παρεμποδίζουν την ομαλή λειτουργία του Διοικητικού ή Εποπτικού Συμβουλίου ή της Γενικής Συνέλευσης, όσων ενεργούν πράξεις διοίκησης ή διαχείρισης ή εποπτείας ή ελέγχου μετά τη λήξη της θητείας τους, όσων συντελούν στη νόθευση των αποτελεσμάτων εκλογών ή παρέλειψαν τη σύνταξη ισολογισμού.

Άρθρο 41

Με το άρθρο 41 ορίζεται ότι δικαίωμα πρόσβασης στα κίνητρα και τις παροχές του παρόντος νόμου καθώς και των εκάστοτε ισχυόντων αναπτυξιακών νόμων έχουν μόνο οι Δασικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις (ΔΑ.Σ.Ε., ΚΟ.ΔΑ.Σ.Ε. και Ε.ΔΑ.Σ.Ε.) που έχουν καταχωρηθεί στο Μητρώο Δασικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων και Δασεργατών του Υ.Π.ΕΝ

Άρθρο 42

Με το άρθρο 42 θεσπίζονται αναπτυξιακού χαρακτήρα κίνητρα προκειμένου να ενισχυθεί η λειτουργία των Δασικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων. Με τις σχετικές διατάξεις οι Δασικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις καθίστανται αποδέκτες σημαντικών δημοσιονομικών ελαφρύνσεων, ώστε να διευκολύνεται η δραστηριότητα και το επιτελούμενο από αυτές έργο.

Άρθρο 43

Με τις διατάξεις του άρθρου 43 θεσπίζεται η έμμεση, άλλως δια φορολογικού χαρακτήρα κινήτρων, ενίσχυση των Δασικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων.

Άρθρο 44

Το άρθρο 44 αναφέρεται στο προσωπικό των ΔΑΣΟ και παραπέμπει ως προς τη ρύθμιση των σχέσεων εργασίας του προσωπικού τους στις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας. Λαμβάνεται ιδιαίτερη πρόνοια για τη διασφάλιση της θέσης των εργαζόμενων με σχέση εξαρτημένης εργασίας στους δασικούς συνεταιρισμούς που συγχωνεύονται, για τους οποίους προβλέπεται ότι μεταφέρονται αυτοδίκαια στο νέο συνεταιρισμό μέχρι τη λήξη της σύμβασης τους. Το προσωπικό των συνεταιρισμών δεν συμμετέχει στις δασικές εργασίες στις οποίες δραστηριοποιούνται αποκλειστικά και αυτοπρόσωπα οι συνεταίροι. Συνεπικουρούν το έργο τους κυρίως σε διοικητικού χαρακτήρα εργασίες όπως λειτουργία γραφείων, διαδικτυακή υποστήριξη, οργάνωση δημοπρασιών κλπ. Αποφεύγεται τοιουτοτρόπως η μετατροπή των συνεταίρων σε εργοδότες για λογαριασμό των οποίων εργάζονται άλλοι, πρακτική ασύμβατη με την έννοια του συνεργατισμού.

Επίσης, προβλέπεται η έκδοση ΚΥΑ με πρόταση των Υπουργών Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Περιβάλλοντος και Ενέργειας και ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας για τον καθορισμό των μέτρων υγιεινής, ασφάλειας και προστασίας της υγείας, που πρέπει να λαμβάνονται κατά τις δασικές εργασίες από τους συνεταίρους, με ευθύνη του ίδιου του συνεταιρισμού.

Άρθρο 45

Στο άρθρο 46 προβλέπεται η τήρηση του Βιβλίου Μητρώου Δασικών Συνεταιρισμών Εργασίας στο Ειρηνοδικείο και κατοχυρώνεται δικαίωμα πρόσβασης του καθενός στις εγγραφές του Βιβλίου και λήψης επικυρωμένων αντιγράφων ή αποσπασμάτων από αυτό.

Άρθρο 46

Η σύσταση αναγκαστικών συνεταιρισμών αντίκειται στην κατοχυρωμένη στο Σύνταγμα και στο άρθρο 1 του παρόντος αρχή της ελεύθερης συμμετοχής, η οποία αποτελεί μία από τις βασικές αρχές του συνεργατισμού σε διεθνή κλίμακα. Ως εκ τούτου με το άρθρο 46 απαγορεύεται ρητά η σύσταση αναγκαστικών δασικών συνεταιρισμών (παρ. 1), προβλέπεται δε η λύση των συσταθέντων κατά τις διατάξεις του Α.Ν. 1627/1939 αναγκαστικών συνεταιρισμών δασοκτημόνων (κύριων, νομέων ή καρπωτών περιορισμένων δασικών δικαιωμάτων) και η ανάθεση της διαχείρισης του αδιαίρετου δάσους ή της κάρπωσης των δασικών περιορισμένων δικαιωμάτων σε εκπροσώπους των δασοκτημόνων ή σε επιτροπή ή σε νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στην παρ. 7 του άρθρου 151 του Δασικού Κώδικα, όπως τροποποιείται από την παρ. 2 του άρθρου 48 του παρόντος.

Άρθρο 47

Στο άρθρο 47 περιλαμβάνονται οι μεταβατικές ρυθμίσεις που είναι απαραίτητες για την προσαρμογή των Δασικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων (ΔΑ.Σ.Ο.) στο νέο θεσμικό πλαίσιο.

Άρθρο 48

Με το άρθρο 48 καταργούνται συγκεκριμένες διατάξεις της νομοθεσίας. Και δη προς αποφυγή πρόκλησης συγχύσεως καταργείται ρητά η διάταξη του τρίτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 135 του Δασικού Κώδικα, η οποία προβαίνει σε ορισμό της εννοίας των δοκίμων μελών του Δασικού Συνεταιρισμού

Εργασίας κατά τρόπο διάφορο από τη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 5 του παρόντος νόμου. Επίσης καταργούνται:

1) η μεταβατική διάταξη της παρ. 7 του άρθρου 18 του Νόμου 4015/2011 για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς. Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή: «οι διατάξεις του Ν. 2810/2000 περί αγροτικών συνεταιρισμών εξακολουθούν να ισχύουν για τους δασικούς συνεταιρισμούς και τις ενώσεις τους και μέχρι την αντικατάστασή τους με ειδικό νόμο»,

2) οι διατάξεις των άρθρων 8 και 9 του άρθρου 151 του Δασικού Κώδικα, οι οποίες προέβλεπαν ζητήματα σχετικά με τη λειτουργία αναγκαστικών ή προαιρετικών συνεταιρισμών περιορισμένης εκμεταλλεύσεως κατά της διατάξεις του α.ν.1627/39.

Με την παρ. 1 του άρθρου 48 του παρόντος νόμου καταργείται ρητά και κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη που αντίκειται στο νόμο αυτό ή αναφέρεται σε θέματα που ρυθμίζονται από αυτόν.

Περαιτέρω με το άρθρο 48 τροποποιούνται συγκεκριμένες διατάξεις της δασικής νομοθεσίας ώστε η τελευταία να εναρμονιστεί με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Συγκεκριμένα - κατ' ακολουθίαν της προβλεπομένης στο άρθρο 46 του παρόντος, απαγόρευσης σύστασης νέων αναγκαστικών συνεταιρισμών - τροποποιείται η διάταξη της παρ. 7 του άρθρου 151 του Δασικού Κώδικα. Η διάταξη αυτή καθιέρωνε υποχρέωση σύστασης Αναγκαστικού Δασικού Συνεταιρισμού εκ μέρους κυρίων ή νομέων αδιαίρετου δάσους εκτάσεως ανωτέρας των εκατό (100) εκταρίων, είτε περιορισμένων δικαιωμάτων καρπώσεως δάσους της αυτής τουλάχιστον έκτασης, πλειόνων των επτά. Με τον παρόν σχέδιο νόμου ορίζεται ότι η διαχείριση του αδιαίρετου δάσους ανατίθεται:

α) Σε εκπροσώπους ή σε επιτροπή αντιπροσώπευσης των ανωτέρω κατά τις περί κοινωνίας, εντολής και αντιπροσώπευσης διατάξεις του Αστικού Κώδικα και

β) Σε νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, που συστήνεται από τους δασοκτήμονες με σκοπό τη διαχείρισή του.

Κατά τα λοιπά η διαχείριση των δασών αυτών διενεργείται κατά τις περι διαχειρίσεως των ιδιωτικών δασών διατάξεις της δασικής νομοθεσίας υπό τη δασοπολιτική επιτήρηση του Κράτους.

Επίσης, τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 19 του Ν. 3208/2003, η οποία προέβλεπε την ανάληψη από το Δημόσιο της διαχείρισης των δασών των άρθρων 151(δάση εκτάσεως άνω των 100 εκταρίων ανήκοντα εξ αδιαιρέτου κατά κυριότητα, νομή ή περιορισμένα δικαιώματα σε πρόσωπα πλείονα των επτά) και 152 (συνδιόκτητα μετά του Δημοσίου δάση) του Δασικού Κώδικα, επί εγκατάλειψης της διαχείρισης των δασών αυτών για 20 και πλέον έτη και υπό την προϋπόθεση ότι οι συνδιοκτήτες τους παρουσιάζουν αντικειμενική αδυναμία όπως διαχειριστούν τα δάση τους. Η ως άνω διάταξη τροποποιείται περιλαμβάνουσα πλέον, για λόγους εθνικού συμφέροντος, το σύνολο των ιδιωτικών δασών της χώρας, υπό την προϋπόθεση της συσσωρευτικής (για ολόκληρη δηλ. την 20ετία) αντικειμενικής αδυναμίας διαχείρισής τους.

Με το παρόν άρθρο προστίθενται αναγκαίες ρυθμίσεις στο Δασικό Κώδικα για την καλύτερη οργάνωση της διαχείρισης και εκμετάλλευσης των δασών που λειτουργούν επιπροσθέτως υποβοηθητικά στο έργο των συνεταιρισμών και συγκεκριμένα:

Με παρ. 5 που προστίθεται στο άρθρο 117 του Δασικού Κώδικα το Πρόγραμμα Εκμετάλλευσης των δασικών συμπλεγμάτων εκάστης Διεύθυνσης Δασών για το επόμενο έτος συντάσσεται και εγκρίνεται από αυτές μέχρι την 30^η Αυγούστου του προηγούμενου έτους και αποτελεί προϋπόθεση για την έναρξη των εργασιών εκμετάλλευσης εκάστου διαχειριστικού έτους (1/1-31/12). Με βάση το πρόγραμμα εκμετάλλευσης, οι οικείες δασικές υπηρεσίες μεριμνούν για την διεκπεραίωση όλων των προβλεπομένων διαδικασιών ώστε χωρίς καθυστερήσεις να εκκινήσει προγραμματισμένα η εκμετάλλευση των δασικών συστάδων, κατά το έτος που ορίζει η ισχύουσα διαχειριστική μελέτη. Οι δασικοί συνεταιρισμοί ενημερώνονται έγκαιρα, βάσει του προγράμματος,

για τις συστάδες που πρόκειται να υλοτομηθούν, το ξύλο που εκάστη παράγει, τον ιδιαίτερο τρόπο εκμετάλλευσης για την κάθε μία, και παρέχεται σε αυτούς η ευχέρεια να υποβάλλουν εμπροθέσμως το σχετικό φάκελο της παρ. 3δ του άρθρου 23 με τις σχετικές προτιμήσεις τους. Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η τήρηση της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 117 για την κατάρτιση και έγκριση του Προγράμματος Εκμετάλλευσης, λόγω αδυναμίας έγκαιρης σύνταξης και έγκρισης Διαχειριστικής Μελέτης ή Πίνακα Υλοτομίας, η ως άνω προθεσμία δύναται να παρατείνεται έως την 31η Ιανουαρίου του έτους το οποίο αφορά το Πρόγραμμα Εκμετάλλευσης.

Με παρ. 6 που προστίθεται στο ίδιο ως άνω άρθρο 117, επιδιώκεται η εξασφάλιση πάγιου ετήσιου ποσοστού, τουλάχιστον 10%, από τις εισπράξεις του Φορέα Δασών του Πράσινου Ταμείου τις προερχόμενες από την εκμετάλλευση των δασών για τη χρηματοδότηση σύνταξης των δασοπονικών μελετών. Το παραπάνω ποσοστό δεν επαρκεί για να καλύψει τις ανάγκες πανελλαδικά, αποτελεί όμως μια βάση εξασφάλισης.

Δεδομένου ότι η διαχείριση και εκμετάλλευση των δασών δεν είναι επιτρεπτή, όπως είναι φυσικό, χωρίς εγκεκριμένη δασοπονική μελέτη, η ρύθμιση αυτή είναι καίρια για το μέλλον των ελληνικών δασών, όχι μόνο από τη σκοπιά της παραγωγικής τους δυνατότητας στο διηνεκές (εθνική και τοπική οικονομία), αλλά και της εν γένει αειφορία τους (βιοποικιλότητα, προστασία κλπ.).

Με το άρθρο 48 προστίθεται στο Δασικό Κώδικα νέο άρθρο 136Α «Παραχώρηση της εκμετάλλευσης των δημοσίων δασών στους πρωτοβάθμιους ΔΑ.Σ.Ο.».

Πρόκειται για επαναδιατύπωση σχετικής νομοθετικής ρύθμισης προηγούμενων νόμων σχετικών με τους αγροτικούς συνεταιρισμούς, στους οποίους συμπεριλαμβάνονταν και οι δασικοί συνεταιρισμοί. Διατυπώθηκε αρχικά στο Ν.1541/1985 (ΦΕΚ Α' 68) και διατηρήθηκε σε ισχύ μέχρι σήμερα. Πρόκειται

για έναν επιπλέον τρόπο εκμετάλλευσης από όσους ήδη προβλέπει ο Δασικός Κώδικας, ο οποίος καθιερώθηκε με την ονομασία «Π.Δ 126/86» (ΦΕΚ Α' 44), από το σχετικό Προεδρικό Διάταγμα που ρυθμίζει τις σχετικές με το θέμα λεπτομέρειες. Λόγω της υποχρηματοδότησης από τον κρατικό προϋπολογισμό της απευθείας από το κράτος εκμετάλλευσης των δημοσίων δασών (ΚΕΔ), ο ανωτέρω τρόπος εκμετάλλευσης, μαζί με τη μίσθωση του άρθρου 134 του Δασικού Κώδικα, αποτελούν, στην παρούσα οικονομική συγκυρία στην οποία έχει περιέλθει η χώρα, τα εργαλεία της απρόσκοπτης εκμετάλλευσης των δασών.

Για τους ανωτέρω λόγους κρίθηκε αναγκαία η συμπερίληψη της παραχώρησης της εκμετάλλευσης στις διατάξεις του Δασικού Κώδικα.

Άρθρο 49

Στο άρθρο 49 ορίζεται ότι η ισχύς του νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.